

Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

I. WPROWADZENIE

Program powstał na podstawie diagnozy środowiska przedstawionej w Strategii Integracji i Polityki Społecznej Miasta Międzyrzec Podlaski na lata 2004-2015. Założenia Programu są zgodne z misją samorządu lokalnego w zakresie rozwiązywania problemów społecznych. Program został przygotowany na podstawie celów strategicznych i szczegółowych zawartych w Strategii. W programie uwzględnia się zasady określone w:

- 1) ustawie z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2007r. Nr 70, poz. 473 z późn.zm.).
- 2) ustawie z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr188, poz. 1493 z późn.zm.).
- 3) ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 z późn.zm.).

II. DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE MIASTA MIĘDZYRZEC PODLASKI

Z danych ewidencji ludności (stan na 31 grudnia 2011 r.) wynika, że Mieście zamieszkuje 17521 mieszkańców, z czego 51 % stanowią kobiety. Dominującą grupą wiekową są mieszkańcy w wieku produkcyjnym, tj. kobiety i mężczyźni między 20 - 59 rokiem życia.

Szczegółowe dane dotyczące struktury wiekowej przedstawia tabela.

TABELA. Struktura wiekowa mieszkańców Miasta Międzyrzec Podlaski w roku 2011.

Przedział wieku	Kobiety	Mężczyźni	Liczba ogółem
0 – 19 lat	1870	2038	3908
20 – 59 lat	5237	5181	10418
60 lat i więcej	1895	1300	3195
Razem	9002	8519	17521

Z danych Komendy Miejskiej Policji w Międzyrzeczu Podlaskim (stan na 31 grudnia 2010 r.) wynika, że z każdym rokiem wzrasta liczba przeprowadzonych interwencji domowych w związku z przemocą. W 2010 roku przeprowadzono **813** Interwencji domowych, a w 2011 r. policjanci interweniowali **891** razy.

Wśród podopiecznych Ośrodka Pomocy Społecznej w 2010 roku **22** rodziny objęto pomocą z zastosowaniem procedury „**Niebieskiej Karty**” z uwagi na występującą przemoc, w 2011 roku wsparcia z tego tytułu udzielono **23** rodzinom.

W rejestrach Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Międzyrzeczu Podlaskim w roku 2011 figurowało 108 osób zgłoszonych przez członków rodziny, pracowników socjalnych, policję, prokuraturę oraz inne osoby celem rozpoczęcia procedury zobowiązania do leczenia uzależnienia od alkoholu. Na podstawie analizy ankiet zgłoszeniowych Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ustalono, że blisko w 87 % ankiet pojawiają się informacje dotyczące wszczynania awantur, używania siły fizycznej, wyzwick popychania i szarpania oraz wyganiania innych członków rodziny przez osoby zgłaszane do leczenia. Osoby, które przynajmniej raz doświadczyły przemocy w rodzinie niezależnie od tego, jaką przybierała ona formę – to częściej kobiety niż mężczyźni. Spożywanie alkoholu ma duży wpływ na występowanie przemocy w rodzinach. Okazuje się, że 51 % ofiar – niezależnie od rodzaju przemocy – stwierdziło, że przynajmniej raz sprawca był w momencie zdarzenia pod wpływem alkoholu.

III. PROGRAM

Adresatami programu są:

- rodziny i osoby dotknięte bezpośrednio zjawiskiem przemocy,
- rodziny i osoby zagrożone zjawiskiem przemocy,
- przedstawiciele instytucji i służb pracujących z osobami i rodzinami zagrożonymi, bądź dotkniętymi przemocą.

Głównym celem programu jest zmniejszenie skali zjawiska przemocy oraz stworzenie jednolitego, profesjonalnego systemu interwencji i wsparcia dla osób zagrożonych, bądź uwikłanych w przemoc w rodzinie.

Cele programu realizowane są poprzez:

- 1) **koordynację działań pomocowych lokalnych podmiotów i instytucji,**
- 2) **budowę systemu wsparcia dla ofiar przemocy,**
- 3) **edukację środowiska lokalnego.**

1. Koordynacja działań pomocowych w ramach Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego odbywa się poprzez realizację jego zadań ustawowych, do których w szczególności należą:

- 1) kompleksowa pomoc rodzinom dotkniętym zjawiskiem przemocy,
- 2) przyjmowanie zgłoszeń dotyczących przemocy domowej i uruchamianie procedur mających na celu powstrzymanie przemocy,

- 3) wypracowanie procedur interwencji kryzysowej wobec ofiar i sprawców przemocy oraz opracowanie adekwatnej do sytuacji strategii postępowania,
- 4) kierowanie ofiar i sprawców przemocy do odpowiednich specjalistów,
- 5) monitorowanie sytuacji w rodzinach, w których dochodzi do przemocy, a w szczególności uruchamianie współpracy między różnymi instytucjami pomocowymi,
- 6) zbieranie materiałów dowodowych zgodnie z procedurą „Niebieskiej Karty”,
- 7) gromadzenie informacji na temat instytucji udzielających pomocy rodzinom, w których występuje zjawisko przemocy domowej,
- 8) analiza wniosków o wszczęcie postępowania w sprawie zastosowania obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu składanych do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych pod kątem związku między nadużywaniem alkoholu a stosowaniem przemocy,
- 9) występowanie z zawiadomieniami do prokuratury o podejrzeniu popełnienia czynów określonych w art. 2 § 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

2. Dążenie do stworzenia systemu wsparcia dla ofiar przemocy oraz do opracowania systemu działań korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy, które zapewnią możliwość udzielenia pomocy uczestnikom przemocy domowej oraz inicjowanie współpracy z podmiotami specjalizującymi się w przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Zadaniem systemu będzie między innymi:

- 1) pomoc specjalistów: psychologa, prawnika, terapeuty, pracownika socjalnego,
- 2) udzielanie ofiarom przemocy wsparcia emocjonalnego, psychologicznego i prawnego,
- 3) kierowanie sprawców przemocy do MKRPA oraz udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych,
- 4) dążenie do powstania grup wsparcia dla osób doświadczających przemocy,
- 5) udział asystenta rodziny i koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej w procesie ustalania planu pomocy dla rodzin doświadczających przemocy,
- 6) gromadzenie i udostępnianie informacji o instytucjach i organizacjach realizujących programy terapeutyczno-korekcyjne wobec sprawców przemocy,
- 7) stały rozwój procesu integrowania instytucji na rzecz wspierania osób doświadczających przemocy.

3. Zadaniem Programu jest również systematyczna edukacja środowiska lokalnego w zakresie przyczyn i skutków przemocy. Przygotowanie i udostępnianie materiałów o charakterze informacyjnym i edukacyjnym zwiększy dostępność do podstawowych informacji z zakresu przeciwdziałania przemocy oraz podniesie poziom wiedzy mieszkańców miasta, która może wpłynąć na zmniejszenie występowania przemocy w środowisku, a także na ograniczenie obaw na właściwą reakcję otoczenia na napotykanne akty przemocy.

Zadanie to realizowane może być poprzez stworzenie punktów informacji o problemie w postaci ogólnodostępnych gablot informacyjnych, organizację spotkań informacyjnych w szkołach, udział w ogólnopolskich kampaniach przeciwdziałania

przemocy w rodzinie.

W dążeniu do stabilności i efektywności realizowanych działań, przewidzianych w Programie, pomocna będzie ich promocja oraz działania edukacyjne. Mogą one być realizowane poprzez:

- 1) prowadzenie zajęć edukacyjno-wychowawczych w szkołach i świetlicach środowiskowych,
- 2) przeprowadzanie szkolnych programów profilaktyki przemocy,
- 3) wspieranie aktywnych form spędzania czasu wolnego promujących zachowania bez agresji, szczególnie wśród dzieci i młodzieży,
- 4) poradnictwo w trakcie edukacji przedmałżeńskiej,
- 5) konsultacje z psychologiem,
- 6) terapię osób uzależnionych i współuzależnionych, uczestnictwo w grupach AA i Al-Anon oraz grupie terapeutycznej,
- 7) udział osób i grup zawodowych w szkoleniach z zakresu przeciwdziałania przemocy, w celu profesjonalnego ich przygotowania do podejmowania działań pomocowych w środowisku.

Realizatorem Programu jest Miejski Zespół Interdyscyplinarny do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie, działający przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Międzyrzecu Podlaskim.

Zespół powoływany jest Zarządzeniem Burmistrza Miasta. W skład Zespołu wchodzi przedstawiciele:

- 1) Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 2) Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej,
- 3) Komisariatu Policji w Międzyrzecu Podlaskim,
- 4) szkół z terenu miasta Międzyrzec Podlaski,
- 5) Sądu Rejonowego w Radzynie Podlaskim,
- 6) Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Międzyrzecu Podlaskim,
- 7) Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej,
- 8) organizacji pozarządowych działających w obszarze opieki nad dzieckiem i rodziną oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie – Stowarzyszenie Rodzicielstwa Zastępczego „Jedno Serce”, Żabce, 21-560 Międzyrzec Podlaski

Źródłem finansowania zadań przewidzianych w Programie są środki własne budżetu miasta, przewidziane w planie finansowym poszczególnych jednostek organizacyjnych miasta, przy czym środki na obsługę organizacyjno - techniczną Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie przewidziane są w planie finansowym Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.